

Uchwała Nr 4200/I/80/2022

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 21 kwietnia 2022 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Chybie sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) w związku z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący   Tadeusz Stawowczyk

Członkowie   Krystyna Zawiślak

                              Bernadeta Dziedziak

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o przedłożonym przez **Wójta Gminy Chybie** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok - z zastrzeżeniami zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Wójt Gminy Chybie przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2021 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu. Wraz ze sprawozdaniem przedłożono również informację o stanie mienia komunalnego.

I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet gminy na rok 2021 został uchwalony przez Radę Gminy Chybie uchwałą Nr XXIV/200/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok zamieszczono dane zawarte w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.), stosownie do regulacji zawartej w § 23 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2021 rok zawiera informacje wymienione w art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody 66 634 550,77 zł, tj. 95,7 % planu,

- wydatki 73 424 409,43 zł, tj. 95,3 % planu.

Wykonanie budżetu zamknęło się deficytem budżetowym w kwocie -6.789.858,66 zł, przy planowanym deficycie budżetowym w wysokości -7.449.973,91 zł.

Skład dokonując analizy przedłożonego dokumentu sygnalizuje przede wszystkim brak pełnej realizacji strony dochodowej budżetu oraz stosunkowo wysoki poziom realizacji ujemnego wyniku budżetu (deficytu budżetowego), przekraczający 10% dochodów, co może stanowić niepokojącą okoliczność, zważywszy na utrzymujący się znaczny poziom zadłużenia gminy, zbliżający się do 20% dochodów ogółem (na co wskazano w pkt 5. niniejszego uzasadnienia). Ponadto Skład stwierdził, uwzględniając również dane wykazane w aktualnej wieloletniej prognozie finansowej, że wysokość kwoty długu Gminy Chybie, począwszy od roku 2020, wykazuje stały trend znacznego wzrostu i ma osiągnąć maksymalny pułap w roku 2023, przekraczający 15 mln zł. Również planowane spłaty zobowiązań (rozchody budżetu) mają znacząco wzrosnąć począwszy od roku 2024, co wymagać będzie od organów tej jednostki bardzo odpowiedzialnych działań w obszarze planowania budżetowego, zważywszy również na nieprzewidywalny w pełni rozwój sytuacji makroekonomicznej. W związku z powyższym bardzo istotnym warunkiem koniecznym, niezbędnym do zachowania płynności finansowej jednostki, winno być dążenie w kolejnych latach do systematycznego ograniczania zadłużenia oraz wypracowywania odpowiednich kwot nadwyżek w części operacyjnej budżetów, umożliwiających systematyczne regulowanie zaciągniętych zobowiązań przy jednoczesnym niezakłóconym realizowaniu zadań publicznych. Jednocześnie Skład

podkreśla, że wykazywane aktualnie kwoty przychodów w postaci nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych i wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych - służące do sfinansowania deficytu budżetu - nie posiadają charakteru trwałych i systematycznie osiągalnych środków finansowych i są szczególnie wrażliwe na parametry dynamicznie zmieniających się warunków makroekonomicznych.

Dodatkowo Skład stwierdził, że został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki z zastrzeżeniem, że wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. Za rok 2021 została osiągnięta nadwyżka operacyjna w kwocie 10.722.944,78 zł;

b) zawarto zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj. środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonane w trakcie roku budżetowego;

c) stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

3. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.) w przedłożonym sprawozdaniu powinny być ujęte informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami. Skład Stwierdził jednak, że dane z tego zakresu wykazane w pkt VIII. sprawozdania „Dochody i wydatki związane z realizacją gospodarki odpadami komunalnymi“ są wybiórcze i niepełne, a tym samym nie wyczerpują w sposób kompletny ww. ustawowego obowiązku prezentacji takich danych budżetowych.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2021 roku pod względem finansowym i rzeczowym, jednakże Skład Orzekający sygnalizuje bardzo istotną wadę dot. w szczególności prezentacji danych obrazujących wykonanie wydatków w ramach dotacji budżetowych, tj. w pkt X. sprawozdania „Dotacje udzielone”, albowiem zamieszczono w nim dane historyczne odnoszące się do wykonania budżetu gminy w roku 2020, co w sposób istotny narusza obowiązek rzetelnego przedstawiania w sprawozdaniu danych z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, które przede wszystkim winno być sporządzone na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu, zgodnie z art. 269 ustawy o finansach publicznych. Ponadto w zestawieniu tabelarycznym w pkt IX.

sprawozdania „Dochody i wydatki realizowane na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi” część danych jest błędna i występują omyłki np. przy kwocie podsumowania dochodów z tego tytułu.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań gminy według tytułów dłużnych, na koniec 2021 roku wynosił 13.080.843,61 zł, co stanowiło 19,6 % wykonanych dochodów.

6. Na koniec 2021 roku została zachowana relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, co stanowi warunek konieczny do uchwalenia budżetu. Relacja powyższa po uwzględnieniu wyników wykonania budżetu 2021 roku ulega poprawie.

7. Przedłożona wraz ze sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu za 2021 rok informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zawiera wymagane dane, określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk